

Özel Eğitim Gündemi

BU SAYIDA

ÖZEL ÖĞRENME
GÜÇLÜĞÜ NE
DEMEKTİR?

ÖZEL ÖĞRENME
GÜÇLÜĞÜ'NÜN
YAYGINLIĞI

DÜZENLENEN
ETKİNLİKLER

HABER

ARAŞTIRMA KÖŞESİ

KİTAP ÖNERİSİ

“ÖZEL” ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ NE DEMEKTİR?

Yetersizliği olan pek çok bireyin çeşitli alanlarda öğrenme güçlükleri yaşadığı bilinmektedir. Yaşadıkları öğrenme güçlükleri sebebiyle bu bireyleri özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG) olan bireyler grubuna dâhil edebilir miyiz? Yoksa ÖÖG olan bireyler farklı bir grubun üyeleri midir? ÖÖG alanına dair bu ve bunun gibi merak konusu olan pek çok soru bulunmaktadır. Peki ÖÖG ne demektir?

devamı s. 2

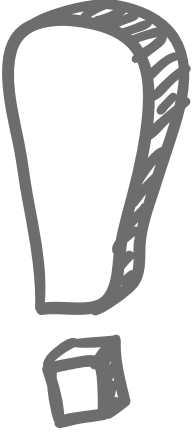
“ÖZEL” ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ NE DEMEKTİR?

Özel Öğrenme Güçlüğü (ÖÖG), öğrenme ve temel akademik becerileri kullanmayla ilgili güçlükleri kapsayan uygun müdahalelere rağmen en az altı aydır devam eden nörogelişimsel bir bozukluktur (American Psychiatric Association [APA], 2013). ÖÖG, bireyin zekâ düzeyi ve uygun eğitim olanaklarına kıyasla akranlarına göre beklenenin altında performans göstermesi ile ayırt edilmektedir (Toros ve Torun, 2021). ÖÖG olan bireylerin çoğunlukla okuma, yazma ve matematik olmak üzere üç temel alanda güçlük yaşadıkları bilinmektedir (Melekoğlu, 2021). Okuma alanında yaşanan ciddi güçlükler “disleksi”, yazma alanında yaşanan ciddi güçlükler “disgrafi”, matematik alanında yaşanan ciddi güçlükler ise “diskalkuli” olarak isimlendirilmektedir (Cortiella ve Horowitz, 2014). ÖÖG, zihin yetersizliği, görme ve işitme yetersizlikleri, diğer mental ya da nörolojik bozukluklar, psikososyal güçlükler, okulda kullanılan dili tam bilmeme ya da verilen eğitimin yetersizliğiyle açıklanamamaktadır (APA, 2013).

Ülkemizde ise ÖÖG tanımında Amerika Birleşik Devletleri’nin etkisinin görüldüğü ve en güncel olarak Millî Eğitim Bakanlığının (MEB) 2006 yılında çıkarmış olduğu yönetmelikte tanımlandığı görülmektedir (Melekoğlu, 2017). Yönetmelikte ÖÖG olan bireyler, “Dili yazılı ya da sözlü anlamak ve kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde veya birkaçında ortaya çıkan ve dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma ya da matematiksel işlemleri yapma güçlüğü nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan birey” olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2006). ÖÖG’nin en güncel tanımı incelendiğinde hariç tutma ölçütleri olarak bilinen ölçütlerin yer almadığı ve son olarak 2018 yılı Temmuz ayında çıkarılan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’nde ÖÖG tanımına yer verilmediği görülmektedir.

“ÖZEL” ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ NE DEMEKTİR?

Sonuç olarak, özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG) ülkemizde gelişmekte olan özel eğitim kategorileri arasında yer almakta ve ÖÖG teriminde uzlaşılan iki başlık bulunmaktadır. İlki belirli akademik alanlarda (okuma, yazma ve matematik) gözlenmesi diğeri beklenmedik öğrenme sorunlarını ifade eden şemsiye bir terim olmasıdır.

Kaynaklar

- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders : DSM-5*. Washington, D.C: American Psychiatric Association.
- Cortiella, C., & Horowitz, S. H. (2014). *The state of learning disabilities: Facts, trends and emerging issues* (3rd ed.). New York, NY: National Center for Learning Disabilities.
- MEB. (2006). *Özel eğitim hizmetleri yönetmeliği*, 31.05.2006 tarih ve 26184 sayılı Resmî Gazete.
- Melekoğlu, M. A. (2017). Özel öğrenme güçlüğüne giriş. M. A. Melekoğlu ve O. Çakıroğlu (Ed.), *Özel öğrenme güçlüğü olan çocuklar* içinde (s. 15-48). Ankara: Vize.
- Melekoğlu, M. (2021). Özel öğrenme güçlüğü'nün nedenleri ve özellikleri. M. A. Melekoğlu ve U. Sak (Ed.), *Öğrenme güçlüğü ve özel yetenek* içinde (s. 24-54). Ankara: Pegem Akademi.
- Toros, F. ve Torun, Ş. (2021). *Özgül öğrenme bozukluğu*. Ankara: Akademisyen Kitabevi.

Araş. Gör. Nefize ARACI
ESOGÜ Eğitim Fakültesi

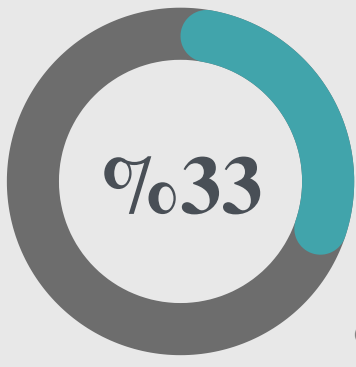
ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ'NÜN YAYGINLIĞI

Yaygınlık (prevalans), epidemiyolojide, belirli bir zamanda veya zaman aralığında belirli bir durumu olan bir popülasyonun oranını ortaya koymaktadır. Yaygınlık, özellikle sağlık sistemi planlayıcıları ve halk sağlığı uzmanları için büyük önem taşımaktadır. İster küresel ister yerel olsun, bir popülasyondaki özel bir durumun bilinmesi, o durumla ilgili özel hizmetleri geliştirme programlarını finanse etmek için gereken kaynakları güvence altına almak için esastır. Örneğin, yasa koyucular ve halk sağlığı uzmanları, obeziteyi azaltmayı veya sigarayı bırakmayı hedefleyen bireyler için sağlık programlarına fon sağlamak için nüfus istatistiklerine ihtiyaç duyarlar. Özel eğitim açısından bakıldığında yaygınlık istatistiksel olarak belirli bir nüfustaki özel gereksinimli öğrencilerin sayısını ifade etmektedir. Özel eğitime gereksinim duyan bireylerin toplumdaki yaygınlığına ilişkin bilgi, bu konuda sağlanacak hizmetlerin etkin bir şekilde planlanması ve sağlanabilmesi için kritik öneme sahiptir.

Uluslararası düzeyde bakıldığında, özel gereksinimi olan çocukların sayısı için tahminler son yıllarda önemli ölçüde artmıştır. Kapsayıcı eğitime yönelik politikalara olan eğilim, özel gereksinimi olan çocukların yaygınlığına yönelik tahminleri büyük ölçüde etkilemiştir. Geçmişten günümüze özel öğrenme güçlüğü ile ilgili birçok çalışma yapılmış ve yaygınlık konusunda farklı oranlar açıklanmıştır. Özel öğrenme güçlüğü'nün yaygınlığı, örneklemin büyüklüğüne ve dâhil edilme kriterlerine bağlı olarak çeşitli raporlarda farklı oranlarda belirtilmiştir. Özel öğrenme güçlüğü sık görülen yetersizliklerden birisi olarak kabul edilmektedir.

devamı s. 5

Konuk Yazar

Özel öğrenme güçlüğü olan çocukların yaygınlığı ülkeler arasında değişmektedir. ABD'de 2019–20 öğretim yılında özel eğitim hizmeti alan öğrenciler arasında, rapor edilen en büyük öğrenci yüzdesine sahip kategori özel öğrenme güçlüğüdür (NCES, 2021). Yine ABD'de 2019-20 eğitim öğretim yılında özel eğitim hizmetleri alan 3-21 yaş arası öğrenci sayısı 7,3 milyon veya tüm devlet okulu öğrencilerinin oranı %14'tür. Özel öğrenme güçlüğü olan öğrenciler bu öğrencilerin %33'ünü oluşturmaktadır. Avrupa'da nüfusun %15'i disleksi veya bir tür öğrenme güçlüğüne sahiptir. Bu arada, bu %15'lik dilime giren bireylerden çok sayıda insan aynı anda başka öğrenmeyle ilişkili sorunlarla karşılaşmaktadır. Disleksi bireylerin %20-40'ı aynı zamanda diskalkuliye sahiptir. Gelişimsel dil bozukluğu olan kişilerin %20-55'i disleksiye sahiptir. Bunun yanında, disleksi bireylerin %10-20'si anksiyete bozukluğu yaşamaktadır. Yine disleksi bireylerin %2-14'ü depresyona sahiptir. Kanada'da özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin yarısından fazlasını (%59,8) özel öğrenme güçlüğüne sahip çocuklar oluşturmaktadır.

Türkiye'de ise farklı illerde yürütülen çalışmaların sonucunda %5-13,2 bulunduğu belirtilmektedir (Ercan ve diğ., 2011). Diğer ülkelerle karşılaştırıldığında ülkemizde özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin yaygınlığının daha düşük olduğu görülmektedir. Bu durumun çeşitli sebepleri olduğu düşünülmektedir. Öncelikle, özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin tanılanması süreçlerinde kullanılan değerlendirme araçlarının ülkemizde sınırlı olduğu bilinmektedir. İkincisi, ülkemizde aileler çocuklarının özel öğrenme güçlüğü tanısı almalarını tercih etmemektedir. Özellikle etiketlenme ve özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde diğer farklı özel gereksinim alanlarından öğrencilerle aynı ortamlarda eğitim almadan kaçınmanın bu tercihin önemli nedenleri arasında olduğu düşünülmektedir.

60%

devamı s. 6

Her ne kadar ülkemizde özel öğrenme güçlüğü tanısı alan öğrencilerin oranı diğer ülkelere kıyasla daha düşük olsa da son yıllarda bu öğrencilerin sayısında artış olduğu bilinmektedir. Özellikle son 10 yılda özel öğrenme güçlüğü alanında gerçekleştirilen akademik çalışmaların artması bu sürecin hızlanmasını sağlamıştır. Özel öğrenme güçlüğüne yönelik bilimsel çalışmaların ve bu alanda çalışmalar yürüten bilim insanlarının sayısının artması konuya olan ilgiyi ve farkındalığı her geçen gün artırmıştır.

Özellikle son yıllarda özel öğrenme güçlüğü olan çocukların farkına varılması ve tanılanmasına yönelik pek çok bilimsel çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaların sonucunda alana önemli değerlendirme araçlarının kazandırıldığı görülmektedir. Örneğin, Melekoğlu, Çakıroğlu ve Erden (2021) tarafından **Sesli Okuma Becerisi ve Okuduğunu Anlama Testi-II** geliştirilerek özel öğrenme güçlüğü (disleksi) olan veya hiç tanı almamış olsa bile okumada güçlük yaşayan 7-14 yaş arası çocukların okuma becerileri değerlendirilebilmektedir. Okur (2019) tarafından Doç. Dr. Veysel AKSOY danışmanlığında **Öğrenme Güçlüğü Erken Belirtileri Tarama Ölçeği** geliştirilerek bu çocukların erken dönemde farkına varılabilmektedir. İlkokul çocuklarının okuma ve yazma performanslarını değerlendirmeye yönelik **Okuma Yazma Değerlendirme Bataryası (OYAB)** sayesinde ilkokula devam eden çocukların, okuma, okuduğunu anlama ve yazma becerileri ölçülebilmekte ve bu alanlarda güçlük yaşayıp yaşamadıkları tespit edilebilmektedir (Ergül, Ökcün-Akçamuş, Akoğlu, Kılıç Tülü ve Demir, 2021).

Sonuç olarak, uluslararası platformda özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin yaygınlığına bakıldığında pek çok ülkede en sık görülen özel gereksinim alanlarının başında olduğu görülmektedir. Ülkemizde ise diğer ülkelere oranla özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin yaygınlığının daha düşük olduğu ancak bu öğrencilerin sayısında son yıllarda hızlı bir artış olduğu görülmektedir. Ülkemizde son yıllarda gittikçe artan nitelikli araştırmalar ve özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin eğitimi konusunda uzman bilim insanlarının sayısının artmasına bağlı olarak olumlu gelişmeler olduğu gözlenmektedir. Önümüzdeki yıllarda, artan farkındalık ve araştırmalara bağlı olarak özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin tanılanma süreçleri ve bu öğrencilere sağlanacak nitelikli eğitim konusunda önemli adımlar atılacağına inanılmaktadır.

Kaynaklar

- Ergül, C., Ökcün-Akçamuş, M. Ç., Akoğlu, G., Kılıç Tülü, B., & Demir, E. (2021). İlkokul çocuklarına yönelik geliştirilmiş Okuma Yazma Değerlendirme Bataryasının (OYAB) geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(3), 740-770. <https://doi.org/10.16916/aded.874262>.
- Ercan, E. S., Kandulu, R., Uslu, E., Ardic, U. A., Yazici, K. U., Basay, B. K., Aydın, C., & Rohde, L. A. (2013). Prevalence and diagnostic stability of ADHD and ODD in Turkish children: A 4-year longitudinal study. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 7(1), 30. <https://doi.org/10.1186/1753-2000-7-30>.
- Melekoğlu, M. A., Erden, G. ve Çakıroğlu, O (2021). *Sesli Okuma Becerisi ve Okuduğunu Anlama Testi – II*. Vize Akademi.
- Okur, M. (2019). *Öğrenme Güçlüğü Erken Belirtileri Tarama Ölçeği'nin psikometrik niteliklerinin belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Institute of Entrepreneurship Development (2022, 28 Mart). Learning difficulties in Europe. <https://ied.eu/>
- National Center for Education Statistics. (2021). *Students with Disabilities. Condition of Education*. U.S. Department of Education, Institute of Education Sciences.

Doç. Dr. Orhan ÇAKIROĞLU
Trabzon Üniversitesi Fatih
Eğitim Fakültesi Özel Eğitim
Bölümü Öğretim Üyesi

DÜZENLENEN ETKİNLİKLER

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ DOWN SENDROMU KONFERANSI

Bölümümüz Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Gözde TOMRİS ve Anadolu Üniversitesi Engelliler Araştırma Enstitüsünden Prof. Dr. Mehmet YANARDAĞ'ın konuşmacı olarak yer aldığı Down Sendromu Konferansı gerçekleştirilmiştir.

*ESOGÜ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
DOWN SENDROMU KONFERANSI*

TARİH: 21 MART 2022^{PAZARTESİ}
SAAT:19.30

 ZOOM TOPLANTI NO: 818 9574 5886
TOPLANTI ŞİFRESİ: 2103

 YOUTUBE CANLI YAYIN:
ESOGÜ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ

PROGRAM

1 Oturum: 19.30 - 20.00
Erken Müdahale ve Down Sendromu Olan Çocuklar
Dr. Öğr. Üyesi Gözde TOMRİS
ESOGÜ Özel Eğitim BÖLÜMÜ

2 Oturum: 20.00 - 20.30
Down Sendromlu Çocuklarda Motor Gelişim
Prof. Dr. Mehmet YANARDAĞ
Anadolu Üniversitesi Engelliler Araştırma Enstitüsü

ARTICLE of the WEEK
***Self-Directed Video Prompting With and Without
Voice-Over Narration in Teaching Daily Living Skills
to Students With Autism Spectrum Disorder***
Feyat Kaya & Serife Yucesoy-Ozkan

Bölümümüz Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Şerife YÜCESOY ÖZKAN hocamızın da yazarı olduğu “*Self-directed video prompting with and without voice-over narration in teaching daily living skills to students with autism spectrum disorder*” başlıklı makale Uluslararası Davranış Analizi Birliği (Association for Behavior AnalysisInternational [ABAI]) tarafından haftanın makalesi seçilmiştir.

Bölümümüz Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Meral MELEKOĞLU hocamızın da yazarı olduğu bir makalesi yayımlandı.

IOJPE

International Online Journal of Primary Education

ISSN: 1300 – 915X

www.iojpe.org

2022, volume 11, issue 1

THE EFFECTIVENESS OF SCHOOL-WIDE POSITIVE BEHAVIORAL INTERVENTIONS AND SUPPORTS IN EARLY CHILDHOOD SETTINGS: A MIX MODEL RESEARCH

Meral MELEKOĞLU

Dr., Eskisehir Osmangazi University, Turkey
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4349-9959>
meralmekoglu@gmail.com

İbrahim Halil DİKEN

Prof.Dr., Anadolu University, Turkey
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5761-2900>
ihdiken@anadolu.edu.tr

Received: July 6, 2021

Accepted: March 18, 2022

Published: June 30, 2022

Suggested Citation:

Melekoglu, M., & Diken, I. H. (2022). The effectiveness of school-wide positive behavioral interventions and supports in early childhood settings: A mix model research. *International Online Journal of Primary Education (IOJPE)*, 11(1), 109-135. <https://doi.org/10.55020/iojpe.1052521>

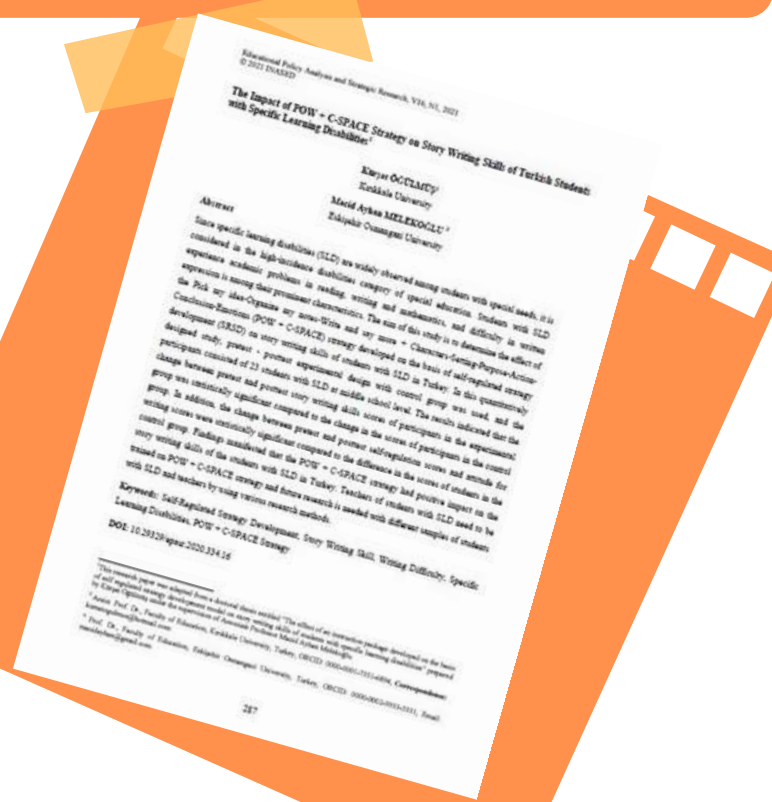
This is an open access article under the [CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Abstract

It is important to support children's appropriate behaviors and social skills to extinguish problem behaviors at an early stage as much as possible. Therefore, researchers are in search of effective evidence-based interventions to deal with the problem behaviors of young children. The "Positive Behavioral Interventions and Supports (PBIS) Approach" seems to be the most widespread approach since the 2000s. PBIS aims to increase the quality of life of the child by making positive changes in the environment of the child. The study explores the effectiveness of the School-Wide Positive Behavioral Interventions and Supports Turkish education model (SWPIBS-TR) on problem behaviors and social skills within the early childhood settings. The intervention was carried out in four main stages and 14 steps. The study was conducted with the school managers, teachers, school staff, primary caregivers, and all children with and without disabilities in a preschool/kindergarten in Turkey. The research is mixed-method research and the "parallel convergent research" model has been adopted. The findings indicated significant decreases in the problem behaviors of children and increases in the social skills level. So, researchers, policymakers, and teachers should put the SWPBIS-TR approaches in their curriculum in Turkey.

Keywords: Behavioral problem, positive behavior/al support, school wide positive behavior/al support, early intervention, social skills.

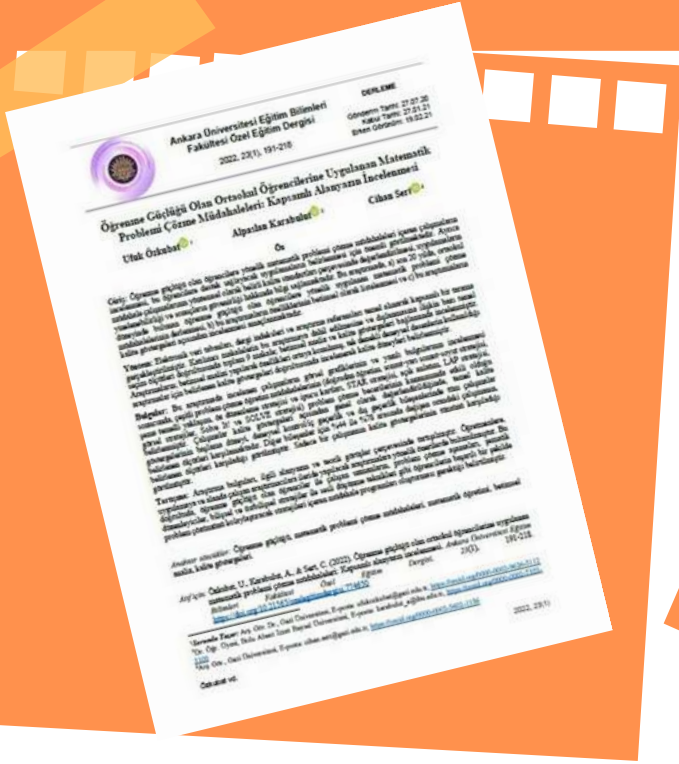
ARAŞTIRMA KÖŞESİ

Öğretmenlerin kapsayıcı eğitime olan inançları, hem kapsayıcı eğitim uygulamalarının başarısında hem de öğrencilerin sınıf içindeki başarılarında etkili olabilmektedir. Özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG) olan öğrencilere yönelik net bir anlayışa ve yüksek beklentilere sahip olmak, bu öğrencilerin sahip oldukları potansiyele ulaşmaları için önemlidir. 2021 yılında **Dyslexia** dergisinde yayımlanan bu araştırmada, 276 ilkökul ve ortaokul öğretmenin kapsayıcı eğitime yönelik algıları ve ÖÖG olan ve olmayan öğrencilere yönelik nedensel inançları incelenmiştir. Araştırma sonucunda, kapsayıcı eğitimin tüm öğrenciler için etkili bir yol olduğuna inanan öğretmenlerin, daha olumsuz kapsayıcı eğitim inancına sahip meslektaşlarına kıyasla, daha fazla olumlu geri bildirim sağladığı, daha az hayal kırıklığına uğradığı ve öğrencilerinin gelecekte başarısız olmasına yönelik daha düşük beklentileri olduğu görülmüştür. Araştırmada öğretmenlerin, kapsayıcı eğitimin tüm öğrenciler için etkili bir yol olduğuna ve bir öğretmen olarak bu süreci yönetebileceklerine inanmaları gerektiği konusu vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra, öğretmenlere bu konuda desteğin sağlanabileceği bir sistemin olması gerektiği de belirtilmiştir.

Özel Eğitim Bölüm Başkanı Prof. Dr. Macid Ayhan MELEKOĞLU'nun da yazar olduğu bu araştırmada Öz Düzenlemeli Strateji Geliştirme Modeline (ÖDSGM) dayalı Konu Seç-Düzenle-Yaz ve Kontrol Et + Karakterler-Ortam-Hedef-Eylem-Sonuç-Durum (KDY + KOHESD)(Pick my idea-Organize my notes-Write and say more + Characters-Setting-Purpose-Action-Conclusion-Emotions [POW + C-SPACE]) stratejisinin Türkiye'de ÖÖG olan öğrencilerin öykü yazma becerileri üzerindeki etkisini incelemek amaçlanmıştır. Araştırma nicel bir araştırma olarak tasarlanmış ve kontrol gruplu ön test-son test deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmaya ortaokul düzeyinde ÖÖG olan 23 öğrenci katılmıştır. Bulgular, POW + C-SPACE stratejisinin Türkiye'de ÖÖG olan öğrencilerin öykü yazma becerileri üzerinde olumlu etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Araştırma sonucunda ÖÖG olan öğrencilerin öğretmenlerinin POW + C-SPACE stratejisi konusunda eğitilmesi ve gelecekte farklı örneklerle farklı araştırmalar planlanması konusunda önerilerde bulunulmuştur.

ARAŞTIRMA KÖŞESİ

2022 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Dergisi'nde yayımlanan bu derleme makalesinde ortaokul düzeyindeki özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG) olan öğrencilere yönelik matematik problemi çözme müdahalelerini içeren son 20 yıldaki çalışmaların derlenmesi, bu çalışmaların betimsel özellikleri açısından analiz edilmesi ve kalite göstergeleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Dâhil etme ve dışlama ölçütlerine göre değerlendirilip elde edilen 9 makale betimsel analiz ve kalite göstergeleri açısından incelenmiştir. Bu araştırmaya dâhil edilen çalışmalardaki grafiklerin ve bulguların incelenmesi sonucunda, çeşitli problem çözme öğretim müdahalelerinin (doğrudan öğretim, somut-yarı somut-soyut stratejisi, şema temelli yaklaşım, öz düzenleme stratejisi ve ipucu kartları, STAR stratejisi, açık anlatım, LAP stratejisi, görsel stratejiler, Solve It! ve SOLVE stratejisi) ÖÖG olan öğrencilere problem çözme becerilerinin kazandırılmasında etkili olduğu belirlenmiştir. Çalışmalar kalite göstergeleri açısından genel olarak değerlendirildiğinde sadece bir çalışmanın tüm kalite göstergelerini karşıladığı görülürken, diğer çalışmaların ise çeşitli düzeylerde bu göstergeleri karşıladığı görülmüştür. Araştırma sonucunda öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ile çalışan uzmanlara, problem çözme aşamaları, şematik düzenleyiciler, bilişsel ve üstbilişsel stratejiler ile sesli düşünme teknikleri gibi öğrencilerin başarılı bir şekilde problem çözümünü kolaylaştıracak stratejileri içeren müdahale programları oluşturmasına yönelik öneriler sunulmuştur.

Özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG) tanılama sürecinin ilk basamağını oluşturan tıbbi tanılama ülkemizde devlet hastanelerinde ve eğitim araştırma hastanelerinde yapılmaktadır. Bu araştırmada ÖÖG olan çocukların tanılanma sürecinin çocuk ve ergen psikiyatristleri görüşlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya toplam 17 çocuk ve ergen psikiyatristi katılmış ve araştırmada tıbbi tanılama süreci; değerlendirme, sorunlar ve öneriler başlıkları altında incelenmiştir. Bulgulara göre değerlendirme sırasında en çok “klinik görüşme/muayene” ile değerlendirme yapılırken, tanılama sürecinde en sık kullanılan araçların “WISC-R” ve “Özel Öğrenme Güçlüğü Bataryası” olduğu görülmüştür. Tanılama sürecinde ortaya çıkan sorunlar arasından “öykü almada güçlük”, “dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu ile sık birlikte gösterdiği için belirtilerin karışması” ve “öğretmenden bilgi alınamaması” sorunlarının en sık yaşanan sorunlar olduğu bulunmuştur. Öneriler konusunda ise doktorların çoğunun ailelerden “açık ve net bir şekilde çocuğun yaşadığı güçlükleri anlatma” ve “düzenli takip ve sıkı gözlem yapma” yönünde beklentilerinin olduğu görülmüştür.

KİTAP ÖNERİSİ

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLAR

Editörlüğünü Prof. Dr. Macid Ayhan Melekoğlu ve Doç. Dr. Orhan Çakıroğlu'nun yaptığı kitabın öncelikli amacı özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG) olan öğrencileri tanıtmaktır. 13 farklı bölümün yer aldığı kitapta ÖÖG'ye dair temel bilgiler yer almaktadır. Kitabın hedef kitlesi eğitimciler olmasına rağmen ailelerin de özel öğrenme güçlüğü konusunda ihtiyaç duyabilecekleri bilgilere ulaşabilmesi hedeflenmiştir.

Kitabın ilk beş bölümünde ÖÖG tanımı, tarihsel gelişimi, yaygınlığı, erken dönem belirtileri, ÖÖG olan çocukların özellikleri, ÖÖG riski taşıyan öğrencilere yönelik değerlendirme süreçleri, tanılama ve değerlendirmenin yasal dayanaklarına yer verilmiştir. Altıncı bölümden itibaren ise okuma, yazılı anlatım, matematik alanlarına yönelik yazılmış bölümlerin olduğu ardından gelen bölümlerde de öğrenme stratejileri, ÖÖG olan öğrenciler için geçiş hizmetleri ve yardımcı teknolojilere odaklanıldığı görülmektedir. Kitabın son bölümünde ise ÖÖG olan bireylerin gelecek kaygıları ele alınarak aile ve öğretmenlere çeşitli önerilere yer verildiği görülmektedir. 6. baskı sayısına ulaşan kitabın ÖÖG alanında sıklıkla başvurulan temel kaynaklardan biri olduğu bilinmektedir.

HAZIRLAYANLAR

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ NE DEMEKTİR?

Araştırma Görevlisi Nefize ARACI, ESOGÜ Eğitim Fakültesi

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ'NÜN YAYGINLIĞI

*Doç. Dr. Orhan ÇAKIROĞLU, Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim
Fakültesi Özel Eğitim Bölümü*

ETKİNLİKLER ve HABER

Araştırma Görevlisi Nefize ARACI, ESOGÜ Eğitim Fakültesi

ARAŞTIRMA KÖŞESİ

Araştırma Görevlisi Asuman SAĞLAM-AK, ESOGÜ Eğitim Fakültesi

KİTAP ÖNERİSİ

Araştırma Görevlisi Nefize ARACI, ESOGÜ Eğitim Fakültesi

Sayı Editörü

Araştırma Görevlisi Nefize ARACI, ESOGÜ Eğitim Fakültesi

Tasarım ve Dizgi

Araştırma Görevlisi Nefize ARACI, ESOGÜ Eğitim Fakültesi

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü
Meşelik Kampüsü
Büyükdere Mah. 26040
Odunpazarı-Eskişehir/TÜRKİYE

Telefon: +90 222 239 37 50
Bölüm Başkanlığı: 6820
Bölüm Sekreterliği: 6821
E-mail : ozelegitim@ogu.edu.tr